

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA GOSPODARKI

z dnia *19 marca* 2007 r.

w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac z użyciem cyjanków do obróbki cieplnej metali, ich roztworów i mieszanin

Na podstawie art. 237¹⁵ §2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz.94, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§1. 1. Rozporządzenie dotyczy bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac z użyciem cyjanków do obróbki cieplnej metali, ich roztworów i mieszanin, zwanych dalej „cyjankami”.

2. Cyjanki stosowane do obróbki cieplnej metali powinny być w stanie suchym, w postaci granulowanej lub w postaci gałek, pokrytych warstwą izolacyjną.

§2. 1. Pomieszczenia, w których są wykonywane prace z użyciem cyjanków, powinny być wyposażone w mechaniczną wentylację uruchamianą 10 minut przed rozpoczęciem pracy oraz działającą podczas jej trwania. Mechaniczna wentylacja powinna zapewniać co najmniej 10-krotną wymianę powietrza w ciągu godziny. W przypadku awarii wentylacji powinno być zastosowane zabezpieczenie uniemożliwiające wejście do pomieszczenia, w którym nastąpiła awaria.

2. Po każdej zmianie roboczej, podłogi i ściany pomieszczenia, o którym mowa w ust.1, powinny być zmywane gorącym roztworem sody kaustycznej lub innym środkiem neutralizującym.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1998r. Nr 106, poz.668 i Nr 113, poz. 717, z 1999r. Nr 99, poz.1152, z 2000r. Nr 19, poz.239, Nr 43, poz.489, Nr 107, poz.1127 i Nr 120, poz.1268, z 2001r. Nr 11, poz.84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz.538, Nr 99, poz.1075, Nr 111, poz.1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz.1405 i Nr 154, poz.1805, z 2002r. Nr 74, poz.676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz.1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz.732 i Nr 167, poz. 1398 oraz z 2006r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615.

§3. 1. Pomieszczenia, w których przechowuje się cyjanki o wadze powyżej 10 kg, powinny być wyposażone w:

- 1) oddzielne wejście, oddzielone od pomieszczeń higieniczno-sanitarnych;
- 2) okratowane okna;
- 3) podłogę nienasiąkliwą, zmywalną o nachyleniu w kierunku kratki ściekowych;
- 4) ogrzewanie;
- 5) urządzenia do neutralizacji ścieków;
- 6) bieżącą wodę;
- 7) urządzenia mechanicznej wentylacji z włącznikami umieszczonymi na zewnątrz tych pomieszczeń.

2. Powierzchnie ścian i sufitów w pomieszczeniach, o których mowa w ust. 1, powinny być gładkie i umożliwiające ich zmywanie, a zetknięcia ścian z podłogą i sufitem – zaokrąglone.

3. Cyjanki o wadze do 10 kg powinny być przechowywane w metalowych szafach lub skrzyniach, umieszczonych w pomieszczeniach wyposażonych w mechaniczną wentylację.

W pomieszczeniach tych powierzchnie podłóg, ścian i sufitów powinny być gładkie i umożliwiające ich zmywanie, a zetknięcia ścian z podłogą i sufitem – zaokrąglone. Powierzchnie ścianek metalowych szaf lub skrzyń powinny być zmywalne.

4. Niedozwolone jest:

- 1) przechowywanie cyjanków razem z kwasami;
- 2) wyposażanie pomieszczenia, o którym mowa w ust.1, w drewniane regały.

§4. 1. Do pomieszczeń, w których są przechowywane cyjanki, powinny mieć dostęp wyłącznie osoby upoważnione przez pracodawcę.

2. Przechowywanie cyjanków powinno odbywać się w opakowaniach fabrycznych lub w trwale oznaczonych pojemnikach.

3. Ważenie, dzielenie i pakowanie cyjanków powinno być wykonywane w pomieszczeniu wyposażonym w mechaniczną wentylację.

4. W razie rozsypania cyjanków podczas wykonywania prac, o których mowa w ust.3, zanieczyszczoną powierzchnię, odzież lub obuwie robocze słukuje się środkiem neutralizującym, a następnie czystą wodą.

5. Sposób prowadzenia ewidencji przychodu i rozchodu cyjanków oraz formę kontroli tej ewidencji ustala pracodawca.

§ 5. Prace w pomieszczeniach, w których są składowane cyjanki, powinny być wykonywane przez co najmniej dwóch pracowników w obecności kierownika składu, przy czym pracownicy mogą wejść do składu dopiero po upływie 10 minut od chwili uruchomienia mechanicznej wentylacji.

§6. 1. Przychód i rozchód cyjanków powinien być prowadzony w księdze z numerowanymi stronami, przesnurowanej i opatrzonej specjalną pieczęcią.

2. Ewidencja przychodu i rozchodu cyjanków powinna być prowadzona na bieżąco.

3. Pracodawca kontroluje co najmniej raz na miesiąc, czy dane zawarte w księgach odpowiadają rzeczywistemu stanowi ilości cyjanków.

§7. 1. Pomieszczenia, w których odbywa się proces cyjanowania, powinny odpowiadać wymogom określonym w §3.

2. Cyjanowanie powinno odbywać się w aparaturze hermetycznej lub zautomatyzowanej.

3. Otwieranie opakowań przed procesem cyjanowania oraz suszenie wilgotnych cyjanków powinno odbywać się w miejscu wyznaczonym przez pracodawcę przy czynnej mechanicznej wentylacji.

4. W pomieszczeniach sąsiadujących z pomieszczeniami, w których jest wykonywana praca z użyciem cyjanków, powinny znajdować się punkty pierwszej pomocy zaopatrzone w niezbędne leki i odtrutki do udzielenia pierwszej pomocy na wypadek zatrucia cyjankami oraz butle z tlenem dla celów ratunkowych.

§8. Uwzględniając posiadane warunki techniczne należy :

1) przy obsłudze pieca do cyjanowania - postępować zgodnie z instrukcją tego urządzenia;

2) podczas napełniania wanien lub tygli pieców cyjanowych roztopionymi cyjankami - zachować szczególną ostrożność;

3) podczas zasilania kąpieli cyjankami - postępować zgodnie z ustalonymi u pracodawcy zasadami bezpieczeństwa pracy.

§9. 1. Przyrządy, narzędzia i elementy do cyjanowania przed włożeniem do kąpieli cyjanowej powinny być suche i odpowiednio podgrzane.

2. Przyrządy używane do dawkowania cyjanków do kąpieli, po uprzedniej ich neutralizacji, powinny być przechowywane w skrzyniach lub szafach.

3. Przyrządy używane do prac z cyjankami nie powinny być stosowane do innych celów.

4. Po każdej zmianie roboczej przyrządy i narzędzia zanieczyszczone cyjankami spłukuje się środkiem neutralizującym i przemywa wodą.

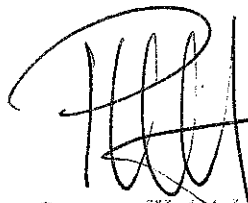
5. Niedopuszczalne jest zanurzanie w kąpeli cyjanowej przyrządów zanieczyszczonych saletrą oraz przedmiotów zanieczyszczonych cyjankami w kąpeli saletrzanej.

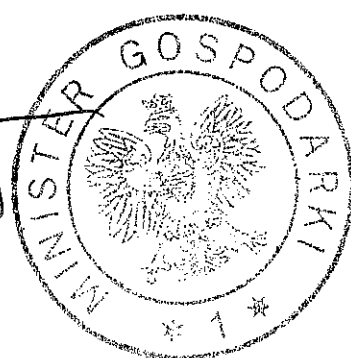
§10. 1. Sposób użytkowania wanien i pieców cyjanowych powinien być zgodny z zasadami bezpieczeństwa określonymi przez producenta tych urządzeń.

2. Proces czyszczenia dna wanny lub tygła wykonuje się przy pomocy specjalnego czepaka dziurkowanego, a usunięte zanieczyszczenia, po odpowiednim zneutralizowaniu, gromadzi w zamkniętej skrzyni.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia²⁾.

MINISTER GOSPODARKI

Piotr Grzegorz Woźniak

W porozumieniu:

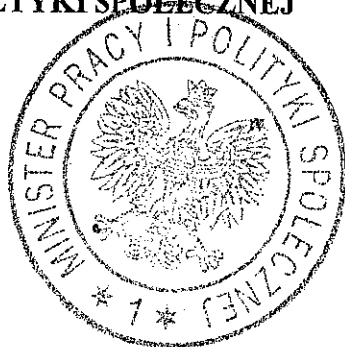
MINISTER ZDROWIA

Zbigniew Religa

MINISTER PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministrów Przemysłu Ciężkiego, Komunikacji, Obrony Narodowej, Gospodarki Komunalnej oraz Żeglugi z dnia 29 września 1962 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy przechowywaniu i stosowaniu cyjanków do obróbki cieplnej metali (Dz.U. Nr 54, poz. 272).

UZASADNIENIE

Rozporządzenie poprzedzające projekt zostało opracowane na podstawie przepisów, które utraciły moc obowiązującą na podstawie art. 51 ust.1 ustawy z dnia 30 marca 1965r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz. U. Nr 13, poz. 91).

Z uwagi jednak na przepis art. 51 ust.2 ustawy z dnia 30 marca 1965r. o bezpieczeństwie i higienie pracy, powyższe rozporządzenie czasowo zachowało swoją moc obowiązującą do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych w tym zakresie.

Ustawa z dnia 30 marca 1965r. o bezpieczeństwie i higienie pracy będąca podstawą prawną czasowego zachowania mocy obowiązującej omawianego rozporządzenia została uchylona na podstawie art. IV §1 pkt 19 ustawy z dnia 26 czerwca 1974r. - Przepisy wprowadzające Kodeks pracy (Dz. U. Nr 24, poz. 142, z późn. zm.).

Rozporządzenie z roku 1962 dotyczyło bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach stosujących cyjanki do obróbki cieplnej metali, a w szczególności zawierało regulacje dotyczące:

- wymagań dla pomieszczeń pracy,
- warunków przechowywania i stosowania cyjanków metali,
- stosowania odzieży roboczej i środków ochrony indywidualnej,
- ogólnych przepisów higieniczno-sanitarnych,
- sposobu nadzoru lekarskiego nad pracownikami,

które zostały częściowo lub całkowicie określone w:

- rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003r. Nr 169, poz. 1650),
- rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 217, poz. 1833 oraz z 2005r. Nr 212, poz. 1769),
- rozporządzeniu Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996r. w sprawie przeprowadzenia badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. Nr 69, poz. 332, z późn. zm.),
- rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2004r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania przy niektórych z tych prac (Dz. U. Nr 200, poz. 2047, z 2005r. Nr 136, poz. 1145 oraz z 2006 r. Nr 107, poz. 724),
- rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. z 2005r. Nr 11, poz. 86),
- rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 73, poz. 645),
- rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. Nr 259, poz. 2173),
- rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 lipca 2002r. w sprawie wykazu chorób zawodowych, szczegółowych zasad postępowania w sprawach zgłaszania

- podejrzenia, rozpoznawania i stwierdzania chorób zawodowych oraz podmiotów właściwych w tych sprawach (Dz. U. Nr 132, poz. 1115),
- rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy procesach galwanotechnicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 192).

Nowe rozporządzenie zawiera wyłącznie regulacje, które nie zostały ujęte w powyżej przywołanych aktach prawnych.

Projekt rozporządzenia był udostępniony do wiadomości publicznej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa. Do projektu nie zostały zgłoszone żadne uwagi od podmiotów zainteresowanych pracami nad rozporządzeniem.

Projekt rozporządzenia nie wymaga notyfikacji Komisji Europejskiej.

Opracowano:
w Dep. Przemysłu